

Як Чжуан-цзы пазычай рыс

Кітайская народная казка

Серія
"Паветраны
змей"

АІВ
АДУКАЦЫЯ Выхаванне

ВЫДАВЕЦТВА

Серия "Павебраны змей"

Як Чжуан-цзы пазычай рыс

Кітайская народная казка

Пераклад з кітайскай Алеся Карлюкевіча і Веранікі Карлюкевіч

Мастак Вікторыя Марус

Мінск
"Адукацыя і выхаванне"
2021

Знаёмцеся, Чжуан-цзы. Вы яшчэ не чулі пра яго? Гэта вядомы філосаф эпохі Вясны і Восені. Яго вучэнне ўплывала на грамадства і навуку. Напэўна, у тыя даўнія часы нельга было знайсці больш дасведчанага за Чжуан-цзы чалавека. Але сям'я мысляра жыла ў такой галечы, што ў хаце не было і жменькі рысу. Складана ім жылося, што і казаць.

Аднойчы, калі вецер нядолі зноў вымеў усё з хаты беднага філосафа, Чжуан-цзы пайшоў да суседа, якога даўно ведаў, пазычыць трохі рыса. Лань Хэхоў — наглядчык мясцовых водных каналаў.

Чыноўнік запрасіў суседа да сябе ў пакой. Як толькі Чжуан-цзы пераступіў парог, адразу пачаў тлумачыць прычыну свайго візіту. Мудрэц спадзяваўся на дапамогу гаспадара. Лань Хэхоў наадварот быў вельмі спакойны і адказаў суседу так:

“Калі сам спадар Чжуан-цзы просіць, хіба магу я адмовіць? Якія могуць быць пытанні. Вядома, я пазычу вам рысу”. Чжуан-цзы расчуліўся. І толькі ён сабраўся падзякаваць, як Лань Хэхоў працягнуў, але тон яго нечакана змяніўся: “Але, мой паважаны сусед, трэба, зразумела, пачакаць да восені, калі я збяру ўраджай. Тады і пазычу”.

Словы наглядчыка каналаў раззлавалі Чжуан-цзы. Ён зразумеў, што з яго вырашылі жорстка пакпіць. У паветры павісла паўза. Лань Хэхоў з выклікам глядзеў на наведвальніка, чакаў, пакуль яго гнеў вырвецца вонкі. Але... не дачакаўся... Чжуан-цзы падумаў і звярнуўся да Лань Хэхоў:

“Шчыра дзякую за такую дабрыню. Ваша ласка-пазыка вырашыць мой клопат. Распавяду вам адну гісторыю...”

Лань Хэхоў, здзіўлены спакоем і ўпэўненасцю філосафа, падазрона запытаўся: “Якую?”

І Чжуан-цзы пачаў распавядаць.

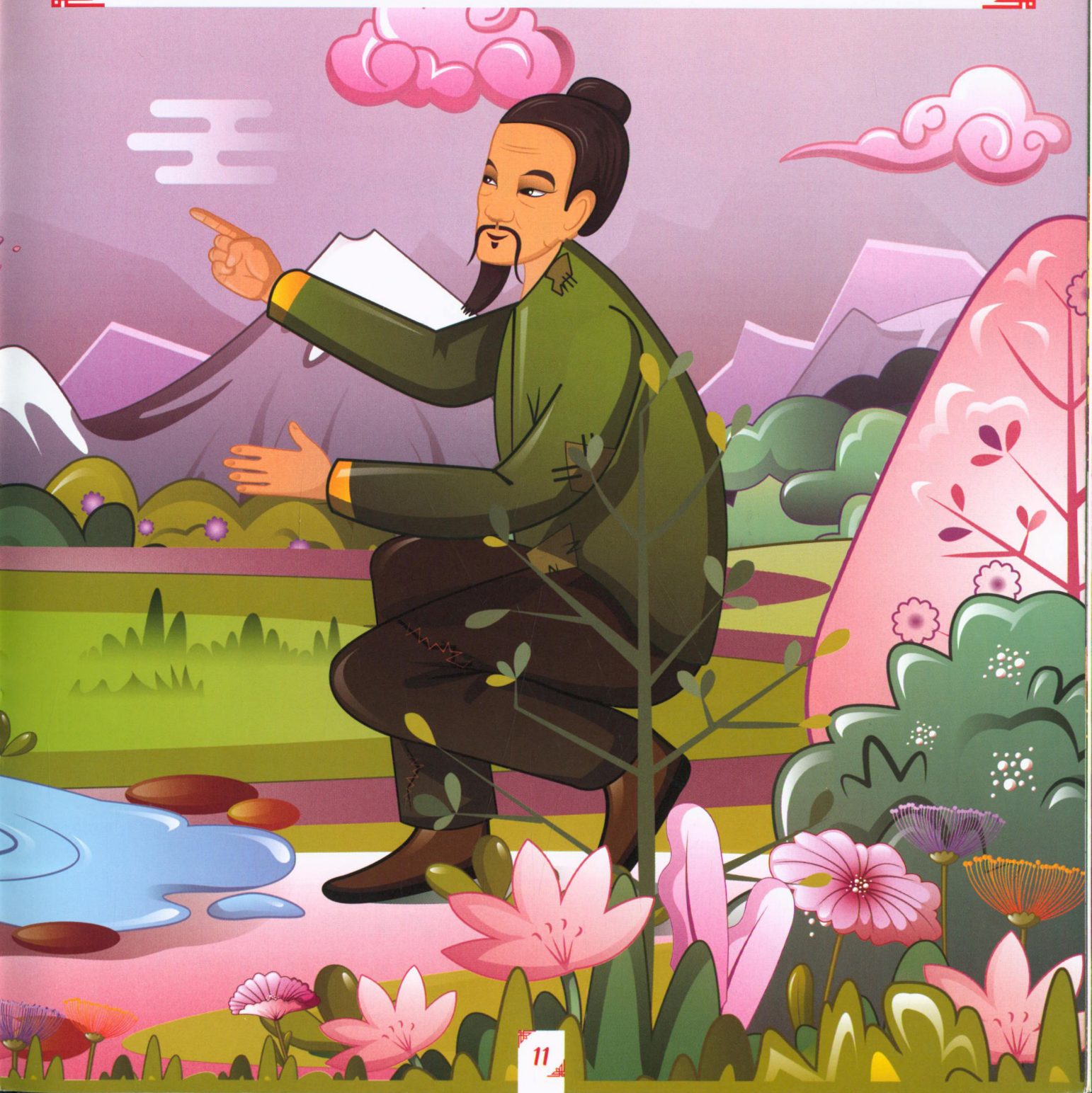
“Па дарозе да вас я пачуў, як нехта кліча на дапамогу. Зірнуў па баках – нідзе нікога няма. Прыгледзеўся. Аказалася, што гэта рыбка ў лужыне перад вашай хатай слабым галасочкам просіць, каб яе выратавалі ад немінучай смерці. Я пацікавіўся, як яна туды трапіла. І вось што яна мне сказала...”

Рыбка плавала ва Усходнім моры, пакуль яе не вылавілі і прывезлі сюды, каб прадаць на кірмашы. Але на дарозе з калдобінамі выплюхнулі разам з вадою. І так яна трапіла ў вашу лужу. Ды вада ў лужыне хутка высыхае. Мала ёй засталося жыць. Дзень — і рыбка памрэ. І таму, калі яна мяне ўбачыла, ёй нічога не заставался, як папрасіць мяне аб дапамозе. Я — апошняя яе надзея”.

Лань Хэхоў захваляваўся: “І што ж ты зрабіў?”
Чжуанцзы ў адказ усміхнуўся: “Калі яна звярнулася да мяне па дапамогу, я, канешне ж, адгукнуся. І папрасіў пачакаць, пакуль я наведваюся на Поўдзень да правіцеляў княстваў У і Юэ, параюся з імі, як падвесці да нас ваду з ракі Сіцзян. А пасля пераправіць рыбку па каналах дадому, ва Усходняе мора”.

Лань Хэхоў на гэта толькі рассмяяўся: “Памыляешся, філосаф... Пакуль ты дойдзеш да Поўдня, дамовішся з правіцелямі княстваў У і Юэ, падвядзеш ваду з ракі Сіцзян... Гэта проста курам на смех. Рыбка ў лужыне памрэ. Дастаткова напоўніць лужыну вадой — вось і выратаванне.

Навошта марнаваць гэтулькі сіл? Твае прапановы — поўная бязглуздзіца. Ха-ха-ха-ха, ну і рассмяшы ты мяне!..”

Чжуан-цзы ўсміхнуўся: “Так, рыбка, якая толькі што са мною размаўляла, канешне, памрэ і не дачакаецца, пакуль вада прыйдзе з далёкай краіны. Марнай будзе мая дапамога”.

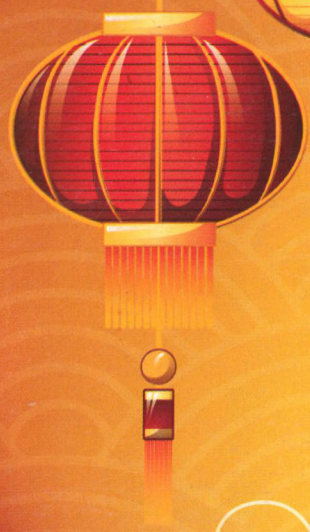
Лань Хэхоў паглядзеў на твар філосафа і аслупянеў.
Ён зразумеў, пра што гаварыў мудры сусед. Калі Чжуан-
цзы расказваў пра выратаванне рыбікі такім склада-
ным шляхам, то на самай справе ён кпіў з недарэчнай
хітрасці наглядчыка водных каналаў.

Чыноўнік пачырванеў і паспяшаўся хутчэй павініцца.
Ён загадаў падрыхтаваць мех рысу для Чжуан-цзы і яго
сям'і.

Усе ведаюць ісціну: “З далёкай ракі не нап’ешся вады”.
Таму і ў Лань Хэхоў не атрымалася накарміць галодна-
га суседа рысам ураджаю будучай восені...

Літаратурна-мастацкае выданне

Серыя "Павебраны змей"

Серыя заснавана ў 2020 годзе

ЯК ЧЖУАН-ЦЗЫ ПАЗЫЧАЎ РЫС

Кітайская народная казка

Для дашкольнага і малодшага школьнага ўзросту

Рэдактар *Л. В. Даманская*

Афармленне вокладкі *В. В. Марус, Н. Г. Дунец*

Дызайн і вёрстка *Н. Г. Дунец*

Карэктар *В. Л. Крукоўская*

Падпісана да друку 08.02.2021.

Фармат 60х84/8. Папера крэйдаваная. Друк афсетны. Ум. друк. арк.
1,86. Ум.-выд. арк. 2,5. Наклад 1000 асоб. Заказ 0214.

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства

«Выдавецтва "Адукацыя і выхаванне"».

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдавецтва,
распаўсюджвальніка друкарскіх выданняў №1/19 ад 02.08.2013.
Вул. Будзённага, 21, 220070, г. Мінск. Тэл. 360-43-65, тэл./факс 360-37-70.

Адкрытае акцыянернае таварыства "БелЭксПрынт".

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы,
распаўсюджвальніка друкаваных выданняў № 2/177 ад 11.06.2015.

Вул. Скрыганавы, д. 6, пам. 3, 220073, г. Мінск.

УДК 821.581-93
ББК 84(5Кит)-44
Я44

6+

ISBN 978-985-599-453-5

9 789855 994535

EAS

© Марус В. В., ілюстрацыі, 2021
© Карлюкевіч А. М., Карлюкевіч В. А.,
пераклад на беларускую мову, 2021
© Афармленне. РУП «Выдавецтва
"Адукацыя і выхаванне"», 2021